

**Langsua
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Vestringsvegen 4
2651 Østre Gausdal

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 60 62
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/langsua>

John Holstad Slåen
Evenvollvegen 49
2653 Vestre Gausdal

Saksbehandler Linnea Karoline Vereide

Vår ref. 2021/9845-2 432.2

Deres ref.

Dato 09.11.2021

Delegert sak - Dispensasjon – Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Oppsjømyra NR - Ervervsmessig kjøring på snødekt mark i Gausdal Vestfjell

Vi viser til deres søknad av 27. september 2021.

Vedtak

Langsua nasjonalparkstyre gir John Slåen og Ola Borgård dispensasjon til ervervsmessig kjøring på snødekt mark i Langsua nasjonalpark, Oppsjømyra naturreservat, Dokkfaret landskapsvernområde og Espedalen landskapsvernområde, for frakt av ved, varer, utstyr og materialer med snøskuter. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt. 6.3 for Langsua nasjonalpark, Espedalen LVO og Dokkfaret LVO, og jf. verneforskriften § 7 for Oppsjømyra naturreservat.

Følgende vilkår er knytt til dispensasjonen:

1. Rammetillatelsen gjelder fram til 30.04.25. I Oppsjømyra naturreservat er det etter 10. april kun tillatt med snøskuterkjøring langs Vestfjellvegen. Dersom påska er sen kan det kjøres til og med 2. påskedag. Eventuell kjøring utover dette må tiltakshaver søke særskilt om.
2. Motorferdsel skal skje på godt snødekt mark, og ta hensyn til vegetasjon, vilt, tamrein og friluftsliv.
3. Leiekjører har et selvstendig ansvar for at vilkårene for motorferdselen blir fulgt, uansett hvor kjøreoppdraget går og hvem som innehar dispensasjonen.
4. Det gjelder en rammetillatelse for transport til hytter i LVO og NR, og fram til nasjonalparkgrensa for buer/hytter og låste utleiehytter inne i nasjonalparken. For transport inn i nasjonalparken må tiltakshaver selv søke og få dispensasjon. Deet samme gjelder for ekstraordinære transportbehov.
5. Alminnelig kjørekvote for transport av ved, varer og utstyr på snødekt mark til private buer, hytter og setrer/støler:
 - I nasjonalparken: opptil tre turer (tur/retur) per år.
 - I landskapsvernområder og naturreservat:
 - Uten veiadkomst sommerstid: opptil fem turer (tur/retur) per år.
 - Med veiadkomst sommerstid: opptil tre turer (tur/retur) per år.
6. Ren persontransport er ikke tillatt, men personer og personlig bagasje kan medbringes om det ikke vil medføre flere turer. Kjøring der tilsyn med bygningsmasse er eneste formål er ikke tillatt. Tilsyn må samordnes med tillatt transport.
7. Til låste utleiehytter gjelder foreløpig ingen øvre grense på antall turer totalt, men samme regle om en tur og retur per besøk som for private hytter. Transport av bagasje tillates.
8. For kjøring til egen hytte må leiekjøreren ha en egen tillatelse til dette.
9. Det skal føres kjørebok for hver tur og sendes inn rapport over søknadspliktig kjøring på en av følgende to måter:
Manuell kjørebok: Dato, trasé, formål/oppdragstaker, samt klokkeslett for start og slutt på hver tur skrives i kjøreboka. Statens naturoppsyn v/ Kjølv Falklev skal varsles (951 65 085) før hver tur. Både kjøreboka og denne tillatelsen skal bringes med under kjøring og vises til ansvarlig

Nasjonalpark	Langsua
Naturreservat	Hersjømyrin, Kjølåane, Oppsjømyra, Røssjøen, Skardberga
Landskapsvernområde	Dokkfaret, Espedalen, Haldorsbu, Storlægeret

oppsyn på forlangende. Rapport (avskrift av kjøreboka) skal årlig sendes til Langsua nasjonalparkstyre innen 1. juni.

Digital kjørebok: Mobilappen «Ferdast» benyttes <https://www.ferdast.no/>. Legg inn tillatelsen og opplysninger om kjøretøy før kjøring og framvis ved eventuell kontroll. Registrer «ny tur» og velg kjøretøy og tillatelse før hver tur og trykk «start». Trykk «avslutt» når kjøringen er ferdig og turen rapporteres automatisk. Melding om kjøring og innsending av samlet rapport i etterkant er dermed ikke nødvendig.

10. Nødvendige tillatelser fra kommune og grunneier skal være innhentet før kjøring.

11. Dersom vilkårene for dispensasjonen ikke overholdes, kan den trekkes tilbake av forvaltningsmyndigheten, og/eller føre til at den ikke blir fornyet i neste runde.

Saksopplysninger

John Holstad Slåen og Ola Borgård søker nasjonalparkstyret om fornyet tillatelse til ervervsmessig kjøring med snøskuter i:

- Langsua nasjonalpark
- Oppsjømyra naturreservat
- Dokkfaret landskapsvernområde
- Espedalen landskapsvernområde

Verneforskrift og forvaltningsplan

Langsua nasjonalpark med tilliggende verneområder ble vedtatt opprettet gjennom verneplan for Langsua av Kongen i statsråd 11. mars 2011. Langsua nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for de omsøkte verneområdene.

Formålet med **Langsua nasjonalpark (NP)** er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde, og videre å ta vare på et lavfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, herunder arter, bestander og naturtyper, jf. verneforskriften for Langsua nasjonalpark § 1). Videre skal allmennheten gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse, jf. § 3 punkt 3.1.

Formålet med hhv. **Espedalen og Dokkfaret landskapsvernområder (LVO)** er bl.a. å ta vare på natur- og kulturlandskap med stor økologisk verdi, kulturell verdi og opplevelsesverdi, samt ta vare på biologisk mangfold/naturmangfold, og herunder naturtyper som bl.a. myr, ferskvann/våtmark, naturbeite-/slåtte-mark, og arter knyttet til disse (jf. § 1 i forskriftene for landskapsvernområdet). Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet med **Oppsjømyra naturreservat (NR)** er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter. Videre er formålet med natur-reservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, øko-systemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser.

I alle verneområda er motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 m fra bakken i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftene § 3 pkt. 6.1 for nasjonalparken og landskapsvernområdene, og § 5 a) i verneforskriften for naturreservatet. Dette gjelder også på veier så lenge de er vinterstengte. Nasjonalparkstyret kan likevel etter søknad gi dispensasjon til tiltak som er spesifisert i verneforskriften, som transport for ymse formål, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.3 for nasjonalparken og landskapsvernområdene, og § 7 for Oppsjømyra naturreservat.

All ferdsel i verneområdene skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Motorisert ferdsel i utmark skal avgrenses til det som er strengt nødvendig, hvor fullverdige alternativ ikke finnes.

I godkjent forvaltningsplan for Langsua nasjonalpark med tilgrensede naturreservater og landskapsvernområder står følgende retningslinjer om transport av ved, varer, utstyr, materialer mm.:

- ❖ Som hovedregel skal man benytte leiekjører med godkjent løyve og transportkvote for motorisert transport på snøføre til buer, hytter og støler:
 - I **landskapsvernområder** og **naturreservater** er det ikke nødvendig å søke nasjonalparkstyret om tillatelse når man benytter godkjent leiekjører og tallet på turer ikke vil overskride den fastsatte kvoten som leiekjøreren har rammetillatelse til.
 - I **nasjonalparken** må den som ønsker transport alltid søke nasjonalparkstyret selv, men må likevel som hovedregel benytte seg av leiekjører. De få private hyttene som ligger like innenfor vernegrensen vil kunne innlemmes i flerårige rammetillatelser.
- ❖ Leiekjørere med gyldig løyve fra kommunen, kan søke om rammetillatelse til leiekjøring på snøføre i landskapsvernområdene og naturreservatene for transport av ved, varer, utstyr og materialer til andres buer, hytter og setrer/støler. Normalt skal snøskuter benyttes, men ved særskilte transportbehov kan andre beltegående kjøretøy også vurderes. Godkjente kjøretøy bør være utstyrt med et merke som er lett gjenkjennelig i terrenget.
- ❖ Leiekjørere som trenger transport til egen hytte/bu i verneområdene, må søke om dette på linje med alle andre.
- ❖ Leiekjørerne har et selvstendig ansvar for at vilkårene for motorferdselen blir fulgt, uansett hvor kjøreoppdraget går og hvem som innehar dispensasjonen. Dette omfatter kjørerute og føreforhold, vise hensyn til natur og friluftsliv, overholde tidsfrister, registrering og rapportering av hver tur, og se til at nødvendige kjøretillatelser fra kommune og grunneier foreligger.
- ❖ Kjørekvote for transport av ved, varer og utstyr på snødekt mark til private buer, hytter og setrer/støler med mindre det foreligger spesielle behov:
 - I nasjonalparken: opptil **tre turer** (tur/retur) per år.
 - I landskapsvernområder og naturreservat:
 - Uten veiadkomst sommerstid: opptil **fem turer** (tur/retur) pr. år, med mindre det foreligger spesielle behov.
 - Med veiadkomst sommerstid: opptil **tre turer** (tur/retur) pr. år, med mindre det foreligger spesielle behov.
- ❖ Til låste utleiehytter og DNTs selvbetjeningshytter skal antallet turer behovsprøves, basert på overnattingsvolum, veiadkomst sommerstid og erfaringer fra foregående år. Det forutsettes at mest mulig av transportbehovet dekkes langs sommerveien der det finnes, og på vinterføre der det ikke er sommervei. Transport til låste buer og DNTs hytter beliggende nær kongeørn – og jaktfalkrevirer skal avsluttes innen 1. februar.
- ❖ Så lenge vinterdriften av Liomseter er knyttet til en kort periode rundt påske og overnattingskapasiteten er på dagens nivå, settes det foreløpig ikke begrensning for antall turer. Dersom sesongen utvides eller andre endringer inntreffer, skal det fastsettes en øvre grense for antall turer.
- ❖ For låste utleiehytter (næringsvirksomhet) omfatter transport av ved, varer og utstyr til buer, hytter og setrer/støler også transport av bagasje. For private hytter kan bagasje bringes med annen last om det er plass og det ikke fører til flere turer.
- ❖ Ved hyttebesøk defineres brukerens transport inn og ut fra hytta (tur/retur) som 1 tur, dvs. 1 opphold regnes som 1 tur. Hvert enkelt transportoppdrag (tur/retur) utover dette regnes også som 1 tur. Prinsippet om 1 tur (tur/retur) per besøk gjelder også låste utleiehytter.
- ❖ Antallet turer for transport av materialer mm. for vedlikehold og bygging vurderes i hvert enkelt tilfelle i forhold til arbeidet som skal utføres og om bygningen ligger ved sommervei. Kjøring med tilsyn som eneste formål tillates ikke, da dette kan foregå tilknyttet annen transport.
- ❖ Transporten skal så langt som mulig følge etablerte traséer.

- ❖ Personer kan sitte på med transporten så lenge dette ikke fører til flere turer. Ren persontransport er ikke tillatt, med unntak for personell til Liomseter turisthytte og ved andre særskilte behov, som branninspeksjon mm.

Vurdering

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Forskrift om vern av Langsua nasjonalpark, av 11. mars 2011.
- Forskrift om vern av Espedalen landskapsvernområde, av 11. mars 2011.
- Forskrift om vern av Dokkfaret landskapsvernområde, av 11. mars 2011.
- Forskrift om vern av Oppsjømyra naturreservat, av 11. mars 2011.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven/nml.) (LOV-2009-06-19-100)

Motorferdsel i verneområder skal begrenses til et minimum av nødvendig kjøring. Hensyn til dyrelivet og friluftslivet i området skal vurderes mot verneformålet og hensynet til verneverdiene, jf. verneforskriften § 1 og naturmangfoldloven (nml.) § 1 og §§ 8-12.

Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark, og strengest regulert er motorferdsel innenfor nasjonalparker. Gjennom verneplanprosessen er det imidlertid foretatt en avveining mellom verneformål/-verdier og andre interesser i området, og dette gjenspeiler seg i verneforskriftene. Det er derfor tatt høyde for å tillate transport av ved, varer og utstyr til buer, hytter og setrer, samt til transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.

Kunnskapen om området og effekter av motorferdsel i utmark er god, jf. nml. § 8 «kunnskapsgrunnlaget». Det er ikke avdekt at leiekjøring på snødekt mark har ført til nevneverdig skade eller forstyrrelser. Å benytte føre-var-prinsippet (nml. § 9) utover det som er innarbeidet i avgrensningen om et maksimalt antall turer til hytter og buer vurderes derfor ikke som nødvendig. Snøskuter er godt egnet for transport på vinterføre i fjellet, jf. nml. § 12 «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder», og så langt vilkårene for tillatelsen følges anser vi ikke at nml. § 11 «dekking av kostnader ved miljøskader» kommer til anvendelse.

Praksis til nå har vært å gi en generell rammetillatelse for turer til private hytter i LVO og NR. Leiekjører må derfor føre kjørebok (enten manuelt eller gjennom Ferdast) over antall turer hver kunde (hytte/bu/seter) har hatt. Leiekjører må også informere kundene om tillatt antall turer, og ikke overskride disse. Ren bagasjetransport er ikke tillatt, men både bagasje og personer kan medbringes om dette ikke medfører flere turer. Behov for tilsyn av bygningsmasse må kombineres med annen lovlig transport.

Begrensningen på antall turer totalt gjelder ikke for låste utleiehytter, og transport av bagasje er tillatt, men prinsippet om én transport inn og én transport ut for samme besøk gjelder også her.

Ved ekstraordinære behov for transport utover rammetillatelsen, f.eks. ved byggearbeider, persontransport av varige bevegelseshemmede mm., må tiltakshaveren selv søke forvaltningsmyndigheten om dette.

Da forvaltningspraksisen for motorferdsel i nasjonalparken er strengere enn i de andre verneområdene, dekker ikke rammetillatelsen transport inn i eller gjennom nasjonalparken. Leiekjører skal også brukes her, men hver enkelt tiltakshaver må selv søke forvaltningsmyndigheten om dispensasjon. Rammetillatelsen dekker imidlertid transport frem til nasjonalparkgrensen for private buer/hytter og låste utleiehytter som ligger inne i nasjonalparken.

Med de gitte vilkår mener vi at tiltaket kan gjennomføres uten vesentlige virkninger på verneformål og verneverdier, jf. nml. § 10 om «samlet økosystembelastning», og at dispensasjon kan derfor innvilges.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker, jf. forvaltningslova § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Langsua nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Linnea Karoline Vereide
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Torpa fjellstyre
SNO v/Kjølv Falklev
Statsforvalteren i Innlandet
Gausdal fjellstyre
Gausdal kommune
Ola Borgård
Nordre Land kommune